

הולנוע

צנזורה

יחסי ציבור

מישהו נוגע במיכנסך?

ברטראן בלייה הוא כנראה ברנש בעל הומור אמיתי ורואה את הנולד. כבר לפני שנה, בפסטיבל קאן 86, הוא ידע שיש בעולם מרוכעים (האם כבר נחש שהצנזורה הישראלית לא תבין את ההומור שלו?), ובמיוחד למענם כתב את גילוי-הרעת הבא, המתייחס לסרטו חליפת ערב. אף שאמו חלפה שנה, הצנזורה הישראלית לא התכבדה עדיין והיא עוסקת בהגדלת יחסי הציבור לסרטים שונים שהתגברות ממש, בלי שאיש מילץ אותה לעשות זאת. כך התחשק לה לקצץ מישגל אחד מהתחלת בטי בלו, להגביל את סרטו החדש של ג'ים ג'מוש נרדפי החוק לבני 18 ויותר ולאסור (וזמנית, כנראה, לקראת ביקורו של ז'ארא דפארדייה...), סרט על שלישייה, היא הוא והוא (דפארדייה, מישל בלאן ומירמיז). בלייה טוען שלא רק הצנזורה כי אם גם מה שנקרא תקציר-הסרט הוא המצאה של יחסי ציבור. נראה שגם כל המונבא להלן מפיו גם הוא טריק לא רע של בלייה ליחסי-ציבור:

אתה עומד לקרוא את תקציר-הסרט שלי. הוא תקציר מצויין, משום שהוא כתוב עלידי המחבר עצמו. ואם אני מטריח את עצמי לכתוב אותו בעצמי, הרי זה רק משום שאני לא רוצה שיהרבו לי את העבודה, במיוחד כשאני יודע איזה קוץ בתחת זה לכתוב תקציר של סיפור שרק עכשיו גמרת לעשות ואתה לא מצליח להבין ממנו שום דבר.

לתמצת סיפורי? מה זאת אומרת, לכל הרוחות! איך אתה יכול לתמצת סיפורי-אהבה, כשאתה לא יכול לתמצת אפילו מישק-כדורגל ארוז? כל אחד רואה את הגול אבל אף אחד לא רואה את הפצוע!

אז הבנה נהיה הגיוניים, התקציר הוא המצאה של יחסי-ציבור! הסיפור שלי לא מסתכם לשום דבר, הוא בסך הכל סיפור, וזה הכל. עם התחלה, עם אמצע ועם סוף. לקראת האמצע תראה שזה באמת פנטסטי. יש שם שניים-שלושה דברים שאני באמת אוהב, אך כמה נפלא להיות בשואר בינוס! איזה מול יש לנו, המיקצוענים!

לאורה דרן: משחקת ומשכנעת בעדינות

מתחיל בחשיפה איטית של דמויות שיגרתיות למדי, במצב המאיים להיות מוכר וידוע: ההורים מטפסים על בתם המתגרה. זו מבוזבת את זמנה בשטויות כדי לצוד את עין-הנערים, העמדות-פנים והתנצחות מתמדת עם הסביבה - בקיצור, כל פיצעי-הגברות הידועים. אך אט-אט מצטבר המתח לקראת מיפגש מתוק ומאיים, מפחיד אבל מוזמן, של נערת-הבוסר עם הגבר האירוטי, ולמעשה עם הנשיות שלה.

במזל בתולה

שיכנוע עדין (הקולנוע, תל-אביב, ארצות-הברית) - סרט ההולם ככפפה את האולם שבו הוא מוצג: קטן ואינטימי, בלי יומרות, בטוב

טעם. ואומנם, מסוג ההפתעות שתמיד מבקשים שיקרו ביציאה אל הקולנוע, ורק לעיתים כה רחוקות מתרחשות היום כשהאמנות השביעית טובעת בים של סרטים נמוחים, חסרי נשמה ויומריים, כשגלים סוערים של יחסי-ציבור צעקניים מלווים אותם.

הנושא של הסופרת ג'ויס קארול אוטס אינו חדש, וזכה כבר למיתקפות אין ספור גם בסיפור וגם בקולנוע. העובדה ש-בימאית חסרת-ניסיון בשדה הסרט העלילתי, ג'ויס צ'ופרה, לקחה אותו בטיפולה, גם הוא היווה סכנה. אולם כאן אירעה הפתעה, הסיפור הקטן על נערה מתגברת קונני, בעיצובה של לאורה (מסיכה, קטיפה כחולה) דרן, על רקע עיירה דרומית זעירה ועימותים בלתי-פוסקים עם הוריה, שכרגיל בגיל טיפשעשה. אינם מבינים אותה, וההיתקלות הראשונה בחלום הגברי בדמות ארנולד פרנד (באנגלית: חבר), וזהו מישחקי-מילים מכוון) מסופר ברגישות כל-כך רבה, בהבנה ובדקויות של משי, ההופכים את הסרט כולו לחוויה אמיתית, יוצאת-דופן במתחים ובהתרגשות שהוא מעורר - פחות בשל הסיפור ויותר בשל דרך הגשתו.

הסרט בנוי משני חלקים, שונים באורך, במירקם ובאופי. הוא

רטובים בלהבה

ללא רחמים (פאר, תל-אביב, אר-צות-הברית): אין ספק שליהוק ה-כוכבים קים (תישעה וחצי שבועות) באסינג'ר וריצ'ארד (קצין וגנטלמן)

גיר קיווה להבטיח מראש את הופעת המאצ' המושלם מול הוואמפ הניקודת. אלא שמישהו באולפנים שכח ללהק את הבימאי הנכון עם הסיפור הנכון עבור שניים אלה, שכאשר הם מדשדשים בעודם שקועים עד צוואר בביצות לואיזיאנה, בריחה נואשת מן הנבל המושלם, הדולק בעיקבותיהם, הם נראים מובלבלים ואבודים כעמי ותמי, וכל המתרחש מאוחר יותר הוא כל-כך לא יאמן, עד שנדמה כי רק הרטיבות שנכנסה בעצמו-תיהם היא שמצילה אותם באמת מן הלהבות המלחכות את כל הנבלים ואת כל קירות בית-המלון שבתוכם התבצרו שני ה-אוייבים שהפכו לאוהבים בסיפור מוזר ולא אמין מלכתחילה, ובכן, ריצ'ארד גיר בתפקיד אדי ז'לט (רמז לסכינה-הגילוח!) הוא שוטר משיקאגו, היוצא לניקוס את רצח הפארטנר שלו בטרסוריה מאיימת ועוינת בניו-ארקנס, כשהוא כבר סגוד בליבו על באסינג'ר-מישל, רכושו הפרטי והמיסתורי של מלך העולם התחתון, לוסאדו (השחקן ההולנדי ז'רום קראב, שחקן-כוכב המשחק את כל גיבורי-המחזות בארצו), תוך כדי גילויי אלימות, שנועדו בעיקר להסביר כמה נורא ודוחה הוא לוסאדו וכמה אומללה היא הציפור מישל, הנעולה בכלוב, מצלח רי-צ'ארד גיר לחטוף את מישל ולכבול את ידה לידו באויקים

באסינג'ר וגיר: קשורים בבוץ

מישטרתיים של ממש, בעלי סימליות עצומה, כמובן. אחר-כך באה מנוסתם בביצות טובעניות, לעימות פנים-אל-פנים עם הנבל, כשמישל המשוחררת, לכאורה, בוחרת להיכלא מרצון עם ריצ'ארד גיר, ושוב מסכימה להיכלא עם לוסאדו הנבל כדי להציל את אוהבה, ריצ'ארד פירס, שעשה בעבר את קאונטר, נופל על סיפור רזה, שנועד להיות מותחן קשוח - ובסוג זה של קולנוע קשה לו, קשה לו מאוד.

בלונים-בלונים!

בטי בלו (פריז, תל-אביב, צרפת): סרט זה עשוי להצטרף כלאחר כבוד לקבוצה ארוכה של מוצרים בתחום תעשיית-הצעצועים המשגשגת ל-

אחרונה בקולנוע הצרפתי הצעיר, תעשיית-הבלונים, בשורה זו זכינו לסידרה מעיינת של בלונים ציבעוניים וריקים מתוכן (לעומת זאת האוויר שבתוכם כבד, נפוח ומייגע) מבית-המלאכה היומרי של בימאים כמו ז'אק (הפיראט) דואיון, אנדרה (רנדוו) טשינה, ליאו קארקס (שמאו נערה ונער, שהיה מקורי, עשה את הבלון הנפוח שייצג את צרפת בברלין השנה, דם עכור). בראשם של הנפוחים ניצב יוצר הסרט הזה, ז'אן-ז'אק בניקס - שאם בדיווח עוד אפשר היה לסבול אותו בשל אחדות הצורה והתוכן, הרי בירח בביבים כבר אי-אפשר היה לשאת אותו, ובבטי בלו כמעט ברור שאין מה לקוות ממנו.

המיקס של האהבה המסורפת, שהצרפתים אוהבים להת-אהב בה, גורם לז'אן-ז'אק בניקס להעביד בפרך שתי תגליות צעירות, האחת: ביאטריס דאל, שאין לדעת עם למיבצע ההיסטרי שלה בסרט הזה, כנערה בלתי-מאוזנת המאבדת את פשויותה לחלוטין, יהיה המשך, השני: ז'אן הוג אנגלאד, שחקן תיאטרון שנראה בסרט של בלונאי-צרפתי אחר, לוק בסון, רכבת התחית, ועשה תפקיד יפה ביותר בסירטו של פטריק שרו, האיש הפצוע, בתפקיד של הומוסקסואל נואש, אנגלאד מעצב כאן תפקיד של די-הוב, אשף-תיקונים, שבטי בלו מאמינה כי

דפארדייה ומישל בלאן ב-חליפת ערב" הצנזורה התקפלה

„זה כמובן היה יכול להיות הרעיון המקורי, לעשות סרט על חיוך, חיוך ראשון, חיוך אחרון, חיוך יבש, חיוך ערמומי, חיוך של אינגריד ברגמן, חיוך של גרייס קלי, החיוך המשתאה של הצופה, אפשר לקרוא לזה סיפור-שלי-חיוך, זה יכול להיות על ברנש שהיה לו מצבר-רוח רע והוא לא היה יכול לסבול שאנשים אחרים חייכו. למה אתם מחייכים כמו אידיטים? הוא שואל אותם. והאידיטים לא יודעים מה לענות. כל מה שהם מסוגלים לעשות זה להחזיר לו עוד חיוך אי-דיוטי...”

„אז תשאלו אותי: מה התועלת בעשיית סרט על חיוך, כשאתה הורס את עצם העניין?”

„אז אתם רואים כמה קשה לכתוב סיפורי אתה מתחיל כרעיון מקסים, מוצרט ממש, ואז אחרי חמש שחק ברות, אתה מגיע למשהו דביק ומרוח. אין תיקווה. אין אור, רק תנסה לסכם אותו לתקציר: מה יהיה הצבע של התקציר? ורוד? שחור? מה אם הסיפור שלי יהיה בריוק ורוד ושחור?”

„אני יכול לומר שזהו סיפור על בחור היושב בין החבר שלו והנערה שהוא משתגע אחריה, מישהו משחק בחנות שלו, והברנש מתחמם, כי הוא חושב שזאת החברה שלו שמשתעשעת לה באיזור המיוחד הזה שבמיכנסיו — בישימול, היד המתנועעת היא של החבר שלו...”

ערנה פיניני